

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 15 Listopada v. s. 1826 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE:
St. Petersburg dnia 4 listopada.

(Journal de St. Petersbourg.)

Z doniesień, otrzymanych z *Ackermannu*, pod dniem 26 października, dowiadujemy się, że goniec turecki, z ratyfikacyami Wielkiego Sultana, tam przybył, i że dnia następnego ratyfikacye te mają być wymienione.

Sankt-Petersburg dnia 6 listopada.

(z Ruskiego Inwalida.)

Ostatnie doniesienia z *Gruzyi*, pod dniem 14 października, nie zawierają w sobie żadnych ważniejszych wiadomości.

Szach wyjechał z *Agary* do *Taurys*, wojska przy nim znajdujące się pod rozporządzenie *Abbas-Mirzy* oddawszy. — Ten ostatni, pomimo największych trudności, jakie napotyka w *Karabacha* do wyżywienia wojska, nie oddala się od *Araxu*, bojąc się, ażeby Jenerał - adjutant *Paskiewicz*, nie obrócił sił swoich na *Persów*, pozostałych jeszcze w *Szyrwanie*, pod dowództwem *Szitali-Mirzy*.

Jenerał *Jermołow*, zebrawszy oddział, wyruszył z *Kachetyi* ku *Czaram* i miał zamiar d. 17 października przeyść rzekę *Alazan*. W składzie tego oddziału znajduje się i połączony półk gwardyi.

Tęże daty, z *Gazety Senackiej*.

Przez najwyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane:

D. 27 paździer. artysta rangi 9tej klasy, znajdujący się przy tulskiej fabryce broni, *Dżons*, podniesiony do rangi 8mej klasy.

D. 28 października, radca kolegialny, *Spiridow*, przy zupełnym na własną prośbę uwolnieniu ze służby, mianowany radcą stanu.

D. 29 października, rzeczywisty radca stanu, *Perowski*, mianowany członkiem departamentu udziałów.

Ober-bergmeister 7 klasy, *Duop*, mianowany naczelnikiem oddziału mennicznego w departamencie robót górniczych i solnych.

D. 30 października, dożywotni członek twerskiej izby powszechnej opieki, radca honorowy, *Własow*, podniesiony do 3mej klasy.

Najwyższym ukazem J. C. M. pod 24 października, do kantoru dworu, medyk dworu, *Karol Mayer*, mianowany leib-chirurgiem dworu.

P. Jenerał adjutant, *Xiążę Wołkoński*, uwiadomił P. Ministra sprawiedliwości pod 26 października, iż z woli J. C. M. przystąpił do sprawowania powierzzonego sobie ministerjum CESARSKIEGO Domu.

Rządzący Senat ogłosił następujące Ukazy okolne:

1) D. 24 września 1826, z Igo oddziału 6go Departamentu, względem opublikowania zasiadających i sekretarza izby kryminalny saratowskiej.

2) D. 30 października 1826 r. z Igo Departamentu, o *N a y w y ż e y* potwierdzonych warunkach na odkup od 1827 roku do 1831go w guberniach uprzywilejowanych i sybirskich. — Same warunki osobno wydrukowane zostały w drukarni senackiej.

3) D. 31 października 1826 r. z Igo Departamentu, pozwalający P. Sprawującemu ministerjum spraw wewnętrznych, zezwalać Gubernatorom Cywilnym na oddalenie się do 28miu dni.

4) D. 31 października 1826, z Igo Departamentu, o powrocie rzeczywistego radcy tajnego, *Hrabiego Nesselrode*, do sprawowania ministerjum stosunków zewnętrznych.

5) D. 31 października 1826, z Igo Departamentu, o towarach, przedawanych za nieopłacenie poślin na terminie.

6) D. 31 października 1826 z Igo Departamentu, o wypłacaniu podwójnej pensyi urzędnikom górniczym, wysyłanym do prywatnych fabryk górniczych i robot solnych, na rachunek tych fabryk.

7) D. 5 listopada 1826, z Powszechnego Zebrańia Departamentow St. Petersburgskich, o tém, że do rewizyi rezolwowanych spraw w Komisji Konstantynopolitańskiej, przeznaczony jest 2gi Departament Rządzącego Senatu.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa d. 18 listopada.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Tutejsze Kollegium kościelne wyznania Ewangelicko-Reformowanego, mając sobie przedstawioną *Fryderykę Szwarz* (wyzn. Ewan. Angsb.), która przez lat 15, przy jedneyże rodzinie służyła, dając ciągle wzorowy przykład pilności, wierności i posłuszeństwa, postanowiło, na mocy ustawy gminy pomienionego wyznania, przypuścić ją do tego dobrodzieystwa, jakie służy dziewczętom, które w ciągu kilkoletniej służby w jednymże miescu bez nagany się sprawowały i w ślubny małżeńskie wstąpić zamysłają; przeznaczając posagu złotych 300 *Fryderyce Szwarz* przy jej zamęściu z *Bartłomiejem Zielińskim* (wyzn. Rzymsko-Katol.), który także w ciągu 10cioletniej służby wojskowej, od swoich zwierzchników uzyskał chwalebne świadectwo. To zdarzenie sprawia kościelnemu kollegium istotne ukontentowanie, gdyż znalazło znowu niewiastę, zasługującą na nagrodę, która na pamiątkę wjazdu wiekopomney pamięci Najjaśniejszego ALEXANDRA I, Cesarza Wszech Rosssyy, Króla Polskiego, dnia 12 listopada 1815 ustanowioną została; życzy oraz, aby wiele służących dziewcząt wstąpiło w ślady *Fryderyki Szwarz*, a przez obyczajność, wierność i posłuszeństwo w służbie, zasłużyło w dniu swego zamęścia na równą pochwałę i nagrodę. W *Warszawie* dnia 12 listopada 1826 r. Prezes X. *Diehl*.

— W zaprzeszłym tygodniu w wielu miejscach na gościncu z *Warszawy* do *Krakowa*, spadła bardzo znaczna ilość śniegu, który wkrótce zamienił się w wodę i utrudnił jazdę. W województwie augustowskiem spadły ogromne śniegi.

Wisła nieco przybiera.

N I D E R L A N D Y.

Bruxella d. 31 października.

(Journal de St. Petersbourg.)

Podług ostatnich popisów, ludność *Amszterdamu* wynosi 200,784 mieszkańców, należących do siedmiu różnych wyznań chrześcijańskich.

Doniesienia o stanie zdrowia po prowincjach,

ciągłe są niepokojące. Gorączka zaczyna się zjawiać w *Harlingen*, co sprawiło, iż tak tam, jako i w *Louvain*, ustanowiono kommissyą, do dawania pomocy chorym. W małym miasteczku *Stockhem*, odległym o kilka godzin drogi od *Mastrichtu*, którego ludność nie przechodzi 1,027 mieszkańców, 600 osób chorowało na zgnięną gorączkę, od końca lipca, a umierało niekiedy po 5 i 4 na dzień. Przeszło 300 chorych nie może jeszcze zupełnie przyść do zdrowia.

— *Adress stanów jeneralnych izb połączonych, w odpowiedzi na mowę J. K. M.*

Najjaśniejszy Panie!

Z największą radością zawsze stany jeneralne poglądają na powrót doroczney epoki, w której ustawa przeznaczyła otwarcie ich posiedzeń. Podaje ona im zrzeczność, ponawiania W. K. M. zapewnień najsłodszych uszanowania i wynurzenia miłości i wdzięczności narodowej.

Szczególniej składamy dzięki W. K. M. za ciągłe staranie, z jakim W. K. M. zajmował się i zajmujesz się dotąd, wszelkimi środkami, mogącymi ułatwić i rozprzestrzenić nasze stosunki handlowe, we wszystkich częściach świata. Zamiany kraju, zasadzającego po większej części swoją pomysłność narodową na odpowiedniej pomysłności innych narodów, powinny tym bardziej ustalić dobre porozumienie pomiędzy nim a wszystkimi rządami.

Dowiadujemy się z pociechą, iż nowe układy rozpoczną się ze Stolicą Apostolską, względem spraw wiary rzymsko-katolickiej.

Mamy nadzieję, iż ich skutek, nie naruszając praw fundamentalnych, będzie się zgadzał z życzeniem W. K. M. i całego narodu.

Straszliwa choroba dotykała i jeszcze dotyka część północną naszego kraju.

Wyniesienie na powietrze rządowego składu prochu, okryło żałobą i spustoszyło jedno z warownych miast południowych, będące pierwszym przedmurzem królestwa.

Zubożyło ono część jego ludności. Stany jeneralne spodziewają się, iż te nieszczęścia będą mogły stać się osłodzonemi lub wynagrodzonemi przez wsparcie, które uczynić W. K. M. oświadczasz; miło nam jest tuszyć, iż dzielne środki będą mogły nadal zapobiedz klęskom podobnym, jaka dotknęła Ostendę.

Ulepszenie i pomnożenie wielkich komunikacyi, przyczyni się nie tylko do dobra prowincyi, przez które się ciągną, lecz nawet i do dobra całego królestwa.

Jestto wielka i piękna myśl W. K. M. oddać wprzód pod rozprawy opinii publiczney, złożony sobie rapport kommissyi, ustanowionej przez W. K. M. do roztrząśnienia najlepszych sposobów na naszych rzekach. Jeżeli jest jaki środek uchronienia pracy ludzkiej od niedoskonałości i uchybień, to ten tylko, który mądrość W. K. M. natchnęła.

Wszystkie prowincye dowiedzą się z pociechą, iż część szkód, w stosunku do ogółu dosyć wielka, przez ostatnie powodzie zrzadzonych mieszkańcom niektórych prowincyi, została wynagrodzoną, sprawiedliwym i porządnym podziałem darów dobroczynności publiczney.

Przykład i hojność W. K. M. stały się w tym względzie bodźcem patriotyzmu wszystkich naszych spółobywateli.

Jakimkolwiek przyczynom należy przypisać zachwiania, których mnogie rynki europejskie doświadczyły w ostatnich miesiącach r. 1825, szczęściem jednak większa tu, aniżeli gdzie indziej ufność, klęskę tę finansową, mniej dotkliwą u nas, jak w innych krajach czyniła, i uczciwiej ją znosić dozwalały.

Rolnictwo, fabryki, rybołówstwo, handel i żegluga, nie zniżyły się ze stopnia pomysłności, na którym w roku poprzedzającym zostawały.

Oby wszystkie gałęzie pomysłności publiczney wzrastały u nas i po wszystkich krajach przez powszechnę przyjęcie prawodawstwa handlowego, wolniejszego i lepiej zrozumianego, którego rząd

nasz często okazał życzenie i dał przykład, ile był w stanie.

Instrukcyja publiczna szczególniej jest powierzona troskliwości W. K. M. przez prawo fundamentalne: Stany jeneralne, dzięki ci, N. Panie, składają, za to wszystko, co już uczynił do rozszerzenia, udoskonalenia, ułatwienia i rozpostarcia oświaty. Instrukcyja, właściwie urządzona dla klasz rzemieślniczych, pomnażając ich wiadomości praktyczne, będzie mogła przyczynić się do udoskonalenia tego wszystkiego, cokolwiek należy do przemysłu narodowego. Waszey także K. M. należeć będzie pomysłny skutek przedsięwziętych środków w latach zeszłych, co się tycze uczenia języków starożytnych i starożytnych szczególnych gałęzi instrukcyi wyższej.

Stany jeneralne otrzymały już projekt do prawa, względem uorganizowania gwardyi gminney: roztrząsną przeto ten artykuł porządku konstytucyynego, z całą gorliwością i uwagą, jakiej ważność jego wyciąga.

Najwyższa dyrekcyja naszych koloniy, oddana jest W. K. M. prawem fundamentalnem. Stany jeneralne pełne są zaufania i nadziei w środkach, przedsięwziętych przez W. K. M., ku przywróceniu spokojności tam, gdzie była zakłóconą, i ku ulepszeniu w nich administracyi. Pragniemy, aby otworenie portu *Curaçao* dla wszystkich narodów, przyniosło naszemu handlowi, żegludze, rolnictwu i fabrykom, wielkie owe pożytki, których ztąd spodziewać się można.

Stany jeneralne otrzymały od W. K. M. z zupełnym zadowoleniem, zapewnienie, iż stan skarbu krajowego jest pomysłny, i, że rozchody ostatnie pozwalają użyć pozostałości, na załatwienie w części potrzeb rozchodów następnych.

Nierówność podziału podatku gruntowego jest przedmiotem utyskiwań wszystkich prowincyi. W. K. M. zamierzasz podać nam prawo, dążące do zmniejszenia odtąd tej nierówności, nie czekając dokończenia działań poborowych.

To urządzenie jest także życzeniem Stanów jeneralnych. Zająmą się one skwapliwie, roztrząśnieniem projektu prawa, który w tym względzie otrzymają.

Z tą samą gorliwością, zatrudnią się odmianną, jaką uczynić będzie można w taryfach cel przywozowych i wywozowych.

Stany jeneralne dowiedziały się także z pociechą, iż pożyczka, którą przyjęły na rzecz naszych posiadłości zamorskich, zaciągnięta została sposobem mniej uciążliwym, i, że z tej okoliczności, W. K. M. uznafes znowu użyteczność syndykatu umarzającego.

Nie mniej też przyjemną było im rzeczą dowiedzieć się z jednej strony, że stan syndykatu umarzającego, dozwalał w tym roku powiększyć sumę, przeznaczoną na umorzenie długów; z drugiej, że pomysłny stan skarbu krajowego, dozwala W. K. M. przełożyć stanom jeneralnym zmniejszenie procentów przydatkowych, od niektórych opłat.

Stany jeneralne oddają się z zupełnym zaufaniem nadziei, którą W. K. M. im czynisz, najprędszego uorganizowania porządku sądowego. Było to zawsze najsłodsze ich życzeniem. Narod żywo tego pragnie, a *zwłokę znosiłby ze strapieniem i żalem*; jakoż administracyja sprawiedliwości jest główną zasadą wszelkiego porządku społecznego i najsłodsze z jego potrzeb; niech więc nam wolno będzie cieszyć się N. Panie, z W. K. M., iż projekt do prawa względem uorganizowania sądów, zmodyfikowany wedle uwag z projektu poprzedzającego wynikłych, i właściwy do obalenia nieprzyzwoitości, od trybu tymczasowego nieodłącznych, będzie nam podany na terażniejszem posiedzeniu; stanie się on przedmiotem naszych rozważań najsłodszych i najsłodszych.

Z tymże samym zapałem, zajmujemy się roztrząśnieniem projektów do kodexow procesu cywilnego i porządku kryminalnego, których podanie, W. K. M. dozwala nam także uważać za niezwłoczne. Kodexa te, wespół z kodexem prze-

stępstw i kar uzupełnią systemat ustaw, zastrzeżonych prawem fundamentalnym. Dopełnienie to, jest pierwszym przedmiotem starań W. K. M., jako też naszych naysilniejszych i naysuniętych życzeń.

Jednomysłne nasze usiłowania, równie jak W. K. M., będą zawsze poświęcone pod opieką Boską, ku podniesieniu pomysłności narodowej.

ANGLIA.

Londyn dnia 30 października.

(Journal de St. Petersbourg.)

Następna proklamacya została ogłoszoną d. 12 b. m. przez namiestnika jeneralnego gubernatora Gibraltaru:

„Gdy J. K. M. postanowił, stosownie do stanu pokoju, szczęśliwie panującego pomiędzy Wielką Brytanią a Mocarstwami europejskimi i amerykańskimi, zachowywać i kazać dochowywać nayscisleyszą neutralność, względem wszystkich stron wojnę toczących, których poddani i okręty mogą wchodzić do portów jego krajów, namiestnik jeneralnego gubernatora odebrał od sekretarza stanu wydziału kolonialnego, rozkaz ogłoszenia zamiarów J. K. M. w obrębie swojej wiedzy. Zabrania się przeto wszystkim poddanym rzeczonym krajów wojnę toczących, robić z portu Gibraltarskiego miejsce schadzki, na jakiegokolwiek przedsięwzięcie wojenne, albo w celu ułatwienia przygotowań ładunku, a tym bardziej, wprowadzania doń (wyjąwszy tylko w nagłym przypadku) łupów lub jakiegokolwiek ich części, odniesionych z handlu ich przeciwników; zaleca się także wszystkim osobom, przebywającym w Gibraltarze, pod karą narażenia się na obrazę J. K. M., strzedz się dawania pomocy statkom uzbrojonym, którekolwiek ze stron wojnę toczących, w ich działaniach nieprzyjacielskich przeciwko swojemu nieprzyjacielowi, jesliby te statki, chciały rozprawić się w tym porcie.“

Na ostatnim zgromadzeniu rady gminnej, lord-mer oświadczył swoy zamiar, wniesienia niezwłocznie pewnych ulepszeń, w systemacie straży nocnej w stolicy.

Donesienia Dzienników Filadelfickich z *Maranham* dochodzą do d. 18 sierpnia. Odebrano tam z *Rio-Janeiro* nową taryfę, podwajając opłaty od wszystkich towarów przywozowych. Interessa przeto handlowe są w zatamowaniu, jakiego jeszcze dotąd nie było.

Zgromadzenie jeneralne w *Bahia* zajmuje się teraz przedmiotem bardzo ważnym dla tej prowincyi, to jest sposobami wyjęcia z obiegu wielkiej ilości fałszywej monety miedzianej. Ponieważ rząd ogłosił te pieniądze za nieważne, wynikły więc ztąd zamieszki, które kosztowały życiem niektórym ludziom, a nareszcie musiano zaniechać tego i obmyślać inne środki.

Wnętrze budowy wznoszącej się teraz na rogu *Downing-Street*, dla obrad i bióra rady tajnej, jest już ukończone. Kolumny korynckie zdobiące facyaty i boki tej budowy są naśladowaniem kolumn w świątyni Jowisza Satora. Sala rady wystawia wnętrze wspaniałe; znajduje się ona na pierwszym piętrze, w zachodniej części budowy, której całą zajmuje wysokość; inne jej wymiary odpowiadają wysokości; ściany jej są przyozdobione kolumnami porządku jońskiego, naśladowanymi marmur syeński, a na kapitelach marmur biały; ozdoby sufitu, lekko wklęsłego, są okazałe i gustowne. Po środku wznosi się kopuła, która wespół z oknami pobocznymi, rozsiewa żywe światło po tej przepysznej sali, jednej z naysilniejszych, jakimi chlubić się może stolica. Rada tajna odbywać tam będzie swoje posiedzenia, w sprawach apelacyjnych trybunałów wschodnio i zachodnio-indyjskich.

— Dnia 31. —

(z teyże gazety.)

J. K. W. Xiążę *Yorku* ciągle miewa wizyty lekarzów, którzy często się naradzają względem stanu zdrowia J. K. W. Xiążę nie przestaje zajmować się interessami, a nawet używa przejażdżki, jesli pogoda dozwala.

Rząd w *Rio-Janeiro* zajmuje się teraz powiększeniem swoich sił lądowych; organizują się dwa półki jazdy N. 8 i 9 i jeden batalion strzelców. Oddziały wojsk zostały wysłane w stronę wschodnią. *Monte-Video* ciągle jest opasane ze strony lądu. Cena żywności niezmiernie się podniosła. Pieniądze papierowe spadły do 50 procent.

Rzeczpospolita *Buenos-Ayreska* uwrzy się wkrótce, jak powiadają, zmuszoną, zaciągnąć nową pożyczkę, 2 millionów piastrow, na koszt wojenne. Jest także zamiarem wypuszczenia w dzierżawę wszystkich gruntów, należących do skarbu. Nowe postanowienie nakazuje urządzenie bióra topograficzno-statystycznego dla prowincyi tej rzeczpospolitej.

Dzienniki Nowego Yorku zawierają artykuły postanowienia, przyjętego przez zgromadzenie Chiloeskie, d. 25 maja 1826. Są one brzmią następująco:

Art. 1. Naywyższe Zgromadzenie tymczasowe Chiloeskie używać będzie nietykalności, należney swojej władzy naywyższej, i nie będzie obowiązane do żadney odpowiedzialności.

2. Będzie miało tytuł *senjorstwa*.

3. Rządowi politycznemu i wojskowemu tej prowincyi, będzie przewodniczył szanowny obywatel *Don Manuel Fuentes*, dowódzca artylleryi z tytułem naczelnego gubernatora.

4. Prowincya będzie się rządziła ustawą rzeczpospolitej Chilijskiej, do której należała od r. 1818, we wszelkich materyach nieprzeciwiających się naszemu religijnemu wyznaniu, naszym prawom obywatelskim i przywilejom zgromadzenia.

5. Prowincya ta będzie odtąd wolną i niepodległą rządowi rzeczpospolitej Chilijskiej, aż póki się rząd nie utworzy i prawnie przez naród nie będzie przyjęty.

6. Zgromadzenie naywyższe i jego członkowie w szczególności, przedsięwzją środki, potrzebne do wypełnienia powyższych artykułów, i do utrzymania niepodległości, aż do ustanowienia rządu prawnie przyjętego.

7. Artykuły te zostaną udzielone naczelnemu gubernatorowi, który je ogłosi prowincyi i przesyła innym prowincjom rzeczpospolitej.

Ukończono w mennicy Londyńskiej, nowy zbiór monety złotej, srebrnej i miedzianej. Czterech tylko lub pięciu celniejszych bankierów otrzymało na próbę zupełny zbiór tej nowej monety, która się z następnych sztuk składa: w złocie, sztuka 5 f. szter., 2 f. s., 1 f. s. i $\frac{1}{2}$ f. s.; w srebrze, 5 szellingow, 2 $\frac{1}{2}$ szellingow czyli pół-koronna, 1 szelling i $\frac{1}{2}$ szellinga; w miedzi: 1 penna, $\frac{1}{2}$ penn i 1 farhinga czyli $\frac{1}{4}$ penny.

Moneta 5 funtow szterlingow ma z jednej strony herb Wielkiej Brytanii, wyrzuty na draperyi z tém godłem: *decus et tutamen*, tudzież datę roku, z drugiej zaś strony, głowę J. K. M. podobną do tej, jaka się znajduje na dzisiejszej monecie złotej 1 f. s. Moneta 2 f. s. jest w tymże stylu, co i 5 f. s.; i f. s. także; herb tylko w niej nie jest na draperyi. Moneta 5 szyllingow, $\frac{1}{2}$ koronna, 1 szyl. i $\frac{1}{2}$ szyl. ma herb Wielkiej Brytanii, podobnie jak będąca dotąd w obiegu. Sztuki 1 pennowe, $\frac{1}{2}$ penn i 1 farthingowe mają datę 1826.

Londyn dnia 31 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dnia 12 b. m. ogłoszono w *Guernsey*, iż między Rządem naszym a Pruskim stanął układ, według którego wszystkie okręty angielskie, przybywające z posiadłości angielskich w Europie, które nie składają części potężonego Królestwa, używać mają nadal w portach Pruskich takiej wzajemności, jak okręty, płynące z portów Wielkiej Brytanii, stosownie do traktatu handlowego i żeglugi z dnia 2 kwietnia 1824 roku.

Dziennik *Morning-Herald*, z dnia 25 b. m. umieścił artykuł, który powszechnie tu sprawił wrażenie. Uwagi autora zdają się być prawdziwe i słuszne, i poczytywać je w części można za pochodzące z urzędowego źródła. „Nie można wątpić (słowa są tego Dziennika), iż uczucia oży-

wiające kray nasz względem Greków na szlache-
tnych są wsparte pobudkach; postępowanie je-
dnakże osób, głównie się zajmujących tym nieszcze-
śliwym ludem, nosi na sobie cechę jakowycich
tajemniczych i niezgłębionych działań. Nie poy-
mujemy, jakim sposobem obstawać mogą, ażeby
nieprzyjajne rozpoczęto kroki z narodem, zostają-
cym w najlepszym z nami porozumieniu. Dotych-
czasowym mniemaniem było, iż wypowiedanie
woyny albo zawarcie pokoju, wyłącznie należało
do rządu, lecz nie do prywatnych osób, oraz, że w
naszem szczególniej kraju, polityczny ten przed-
miot był przywilejem Tronu, i to nawet tak da-
lece, że sam Parlament tracił w tej mierze swą
władzę lub raczey wolność mieszania się. Nie za-
przecząmy patryotom składającym kupiecką gieł-
dę, prawa pożyczania pieniędzy Grekom, jeżeli
to się im podoba; wolno im nawet podobnymi po-
życzkami i obywateli xiężyca wspierać. Spodziewa-
my się nawet, iżby ich udzielili istotom wcale in-
ne zamieszkującym siedziby, gdyby tam tylko 150
od sta zarobić można, jak się szczęśliwie powi-
dło w pożyczce greckiej, uskutecznionej pod po-
zorami akcyy, bonów, komissów, i innych na-
reszcie przemysłowych obrotów, mniemy więcej od-
znaczających potężne i patryotyczne poświęcanie
się ludu angielskiego we względzie *uciśnionych
Greków, powstającej w Ameryce południowej
wolności* i tysiącznych innych mistyfikacy, w któ-
rych egoizm przybiera maskę honoru, ludzkości i
filantropii. Lecz przypuściwszy, iżby rzeczonych
lichwiarzy powody, tak były czyste, jak w na-
szem rozumieniu są niegodnymi, tak bezintereso-
wne jak są podłemi, wszystko to usprawiedliwić
nie zdoła tychże spekulantów i ich stronników,
że z obrazą prawa i przywilejów, oddzielających
rządzących od rządu, wyprawili wojenne okręty,
naznaczając im admirała, i opatrzyszcy je we
wszelkie potrzeby, na jakie tylko ich możność
zdołała się zdobyć. Nie długo by zapewnie odwło-
kło się poskromienie podobnych zdróżności, gdy-
by na szczęście, odległość miejsca, nie sprzeciwia-
ła się tareckiemu władcy do skarcenia powstają-
cych przeciwko niemu pigmeczyków. Oczywi-
sty wypada ztąd wniosek, iż jeżeliby takowe postę-
powania mniemanych przyjaciół greckich prze-
ciwko Ottomańskiemu rządowi usprawiedliwione-
mi bydz mogły, wyrzelibyśmy, i to nie długo, wy-
prawioną bezkarnie krucyatę przeciwko Hollan-
dyi, Francyi, Hiszpanii. Przypuśmy, ażeby po-
siadaczom hiszpańskich bonów, własną zdawało się
bydz korzyścią wypowiedzenie Królowi *Ferdy-
nandowi* wojny, wyprawienie Lorda *Cochrane* na
obłężenie *Kadyxu*, a to wszystko w celu odzyska-
nia procentów zaległych od pożyczki byłych Sta-
nów przez rozboj morski i zabory; czyliż im na-
leży zostawić wolność wykonania tego planu? —
Wszyscy są przekonani, iż takowe z ich strony
żądanie utrzymałoby się nie mogło. Podobnemu
jak nasz rządowi, opinia publiczna, przewodzić
zwykła. Jeżeli stronnicy Greków żądają ustalenia
ich losu z narażeniem nawet dobra własnego kra-
ju, dla czegoż nie podają w tej mierze próśby do
Króla? Czemuż nie żądają tą drogą wydania
woyny? Ale gdy nas starają się zaślepić zapro-
wadzeniem jakowegoś komitetu, jakowemiś se-
kretarzami i inżynierami; nikczemną w tém
znajdujemy farsę, niegodną nawet na chwile-
łą zwrócenia naszej uwagi. Przez te postrzeże-
nia nie mamy chęci dowodzić czego za Grekami
lub przeciwko nim. Bydz to może, iż lud ten
jest najwięcej uciemionym ze wszystkich, i że
dla tego słuszne do czułości serc ludzkich ma prawo.
Okazać tylko chcieliśmy, iż nie wypływa bynay-
mniemy ani z natury ani z ducha konstytucyi an-
gielskiej, aby osoby prywatne przywłaszczwały so-
bie prawa i przywileje rządu, wypełniały jego o-
bowiązki, a przez źle zrozumianą gorliwość kray
narażały na smutne skutki niedorzecznie przedsię-
wziętych środków, w sprawie, do której rząd nasz
nie ma najmniejszego prawa mieszania się.

Miasteczko *Tabucaya*, gdzie teraz powszech-
ny kongres Amerykański odbywa swoje obrady,

odległe jest o 5 ćwierci mili od stolicy *Mexyku*, i
oprócz wielu pięknych domów wiejskich ma wspaniały pałac, w którym dawniej mieszkał Arcy-
Biskup Meksykański.

Nadeszła właśnie do *Bagoty* wiadomość, iż
sławne jezioro *Guatavita* zupełnie jest osuszone.
Z wielkim więc pośpiechem wyjechali tam z tego
miasta ajenci *Karola Cochrane*, Admiralicji an-
gielskiej i innych w tém wielkiem przedsię-
wzięciu interessowanych osób, dla odebrania u-
działowych części ogromnych bogactw, które na
dnie tego jeziora spodziewają się znaleźć. Już na
brzegach jego wydobyto szmaragd, niezmierney
wielkości, znajdujący się w figurze z nyczystszego
złota, a prócz tego mnóstwo złotych bożyszcz.
Oto jest historyczna wiadomość o tém jeziorze:
przed zawojowaniem tego kraju przez Hiszpanów,
było tam państwo z dwóch miljonów miesz-
kańców, zostające pod rządem Kacyka *Guata-
vity*, który mieszkał w wielkiem mieście i utrzy-
mywał 40,000 woyska. Wszystkie sąsiedzkie poka-
lenia kochały go bardzo i zamieniały tameczne
zboże i inne potrzeby żywności na piasek złoty i
kosztowne kamienie, szczególniej szmaragdy. Je-
zioro to znajduje się 10,000 stóp nad powier-
chnią morza, na szczycie góry, czczonej od kra-
jowców jako mieszkanie ich bóstwa, któremu dwa
razy do roku ofiary czynili. Po dopełnieniu w
tém miejscu pewnych obrządków, Kacyk, wszy-
scy wodzowie i mieszkańcy, w największej części
tamże zebrani, rzucali, jak daleko który mógł do-
sięgnąć, niezmierne bogactwa w jezioro, wyobra-
żając sobie, iż przez to uwolnieni zostają od grze-
chów, które w poprzedzających sześciu miesiącach
popelnili. Pewny literat, nazwiskiem *Kier*, przez
domyślną rachubę, opartą na licznych, zasięgni-
onych o tém jeziorze wiadomościach, doszedł, iż
suma, która w nie tym sposobem w złocie i
kosztownych kamieniach wrzuconą została, lekko
biorąc 28 tysięcy milionów franków wynosić mo-
że. Po zdobyciu tego kraju przez Hiszpanów,
mieszkańcy tameczni będąc w nayokrutniejszym
sposobie, z przyczyny swego złota przesładowani,
powrzucałi w to jezioro wszystko, co im jeszcze
z bogactw było pozostało; sam Kacyk miał tam
zatopić tyle piasku złotego, ile go 50 osób unieść
mogło. Już Hiszpani używali różnych sposobów,
aby jezioro to osuszyć. Jakoż doszli już byli aż
do 14 stóp wysokości wody, gdy brzegi poderwa-
wszy się zasypały budową. Wszelakoż znalezio-
no już i tam mnóstwo złotych bożyszcz, i po-
słano do *Madrytu* szmaragd 100,000 dollarów sza-
cowany. Odtąd zaniechano przedsięwzięcia; do-
pięro przed trzema laty przybył tam kapitan
Cochrane i zawiązał towarzystwo do osuszenia je-
ziora. Robotą szła tak szczęśliwie, iż rząd Ko-
lumbijski posłał mocny oddział woyska do strze-
żenia jeziora, aby nie złupiono tego towarzystwa
z niezmiernych bogactw, które na dnie jego spo-
dziewają się znaleźć. Prócz głównego uczestnictwa,
które ma *Cochrane* w tém przedsięwzięciu, nale-
ży on także do dwóch kopalni srebrnych, które
już teraz wielkie przynoszą korzyści, i należy w
trzeciej części do wielkiej rudy miedzianej w do-
linie *Arroa*. Ruda ta jest jedną z nayobfitszych
i nayosobliwszych w świecie. Plon czyni zawsze
60 od sta, gdy angielskie tylko 10 od sta przyno-
szą. Miedź ta jest oraz nyczystsza z dotąd znanej.
Wszystkie działa w *Kadyxie* są lane z tej miedzi.

— Dnia 2 listopada. —
(z teyże gazety.)

Wczora dopięro przybył Pan *Canning* z
Windsor-Castle do tutejszey stolicy, a poprzedzają-
jącego dnia wieczorem posłał listy do wydziału
spraw zagranicznych.

Zgromadzenie posiadaczów obligów na pożyczkę grecką, miało dobry skutek; niezadługo bo-
wiem dwa statki parowe, przeznaczone dla gre-
ków, mają bydz spuszczone z warsztatu. Zdaje się,
iż Lord *Cochrane* nie zaniechał wyprawy swojej,
lecz tylko czeka na przybycie fregaty amerykań-
skiej do *Marsylii*.

Dzienniki francuzkie zaprzeczają autentyczno-

BODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N 137.

Wilno dnia 15 Listopada r. s. 1826 Roku.

ści odezwy tego Lorda. Niektórzy przyjaciele wspomnianego Lorda oczekiwali przybycia jego do tutejszej stolicy; niedawno jednak odebrali list z doniesieniem, iż rzeczony Lord udał się z deputowanym greckim *Orlando do Marsylii*, w celu kupienia tam fregaty, która była przeznaczona dla baszy egipskiego, a której basza nie zapłacił. Kupi ją zaś Lord *Cochrane* wspólnie z owym deputowanym za 11,000 f. sz. (440,000 zł. pol.), otrzymanych od towarzystwa przyjaciół greckich w Szwajcaryi i Paryżu.

Listy z *Buenos-Ayres* pod d. 10 sierpnia donoszą o ukończonym wyborze reprezentantów na kongress krajowy. Stronicy rządu mieli większość kresk. Handel ustał.

FRANCYA.

Paryż d. 6 listopada.

(z Gazety Warszawskiej.)

Rocznicę imienin Króla Jmci obchodzono tu podług wydanego przepisu. Zrana przyjął Monarcha członków rodziny swojej, Ministrów i wielkich Dignitarzy, Deputacye Rady Stanu, Gwardyi narodowej, oraz rybaczek Paryzkich i Wersalskich, a na miane przemowy raczył najłaskawiej odpowiedzieć. O godzinie sztyg po południu Postowie zagraniczni złożyli hołd uszanowania. Gdy po mszy S. Monarcha pokazał się w oknie na ganku, zebrany lud wydawał okrzyki: *Niech żyje Król! Niech żyją Burbonowie!* — Król Jmć mianował Ministrami Stanu i członkami tajnej Rady: Kardynała Xiążęcia *Clermont-Tonnerre*, Para Francyi, Kardynała Xiążęcia *Brissat*, Para Francyi, Margrabięgo *Pastoret*, Vice-Prezesa Izby Parów, i Hrabiego *St. Crieg*, Prezesa bióra handlu i osad. Pan *Martignac* otrzymał dostojność Vice Hrabiego. Udzielono amnestyę trzem osądzonym winowaycom, jako to: *Gauthier de la Verderie*, *Rey* i *Lacombe*; mają wszelako przez lat 5 zostawać pod dozorem policyi. Oprócz tego wiele osób otrzymało ordery lub wyższe stopnie.

Dwór tutejszy włoży dziś na 3 tygodnie żałobę po śmierci byłej Królowej Szwedzkiej.

Od kilku dni ukazał się nowy Kometę w konstellacyi Byka. Gdy czas niepogodny nie dozwalał Astronomom uważać jego biegu, byli przymuszeni, przed jego ogłoszeniem, czekać niektórych pewniejszych objaśnień. Został spostrzeżony d. 22 z. m. we *Florecyi* przez *P. Pons*, a w Paryżu przez *P. Couvard*, a 28 w *Marsylii* przez *P. Gambara*. D. 1 tego miesiąca wieczorem *P. Nicolet* zatrudniony rozpoznaniem tego komety, dostrzegł w czasie wolnym trochę od chmur, że się tyle powiększył w wielkości, i światło od czasu ukazania się, iż gofem okiem spostrzeżonym być może. Jest on w środku przyćmiony i ma ogon na kilka stopni długi; wzniesienie się jego proste wynosi codziennie około jednego stopnia; a zniżenie się północne zmniejsza się około jednego stopnia i ówierć w tym samym czasie. Publiczność łatwo go dostrzeże w stronie północno zachodniej w czasie pogodnych wieczorów.

Przez Niemiecką gazetę Paryzką szukają mężów następujące osoby: 1) Pewna 26letnia panna z posagiem 160,000 franków; 2) 18letnia panna z posagiem 125,000 franków; 3) 22letnia panna z 70,000 fr. i jeszcze wiele innych osób mających od 10 do 300,000 franków, kilka wdów mających w posagu po 2 do 25,000 franków dochodów wieczystych. Ktokolwiek się zgłosi do Pana *Brunnet*, na ulicy de *Seine St. Germain* Nr. 29, może być zawsze pewnym śpiesznego i zaspokajającego skutku. (Listy mają być frankowane).

PORTUGALIA.

Lizbona d. 17 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Minister spraw duchownych i sprawiedliwości *Guerreiro*, otrzymał na prośbę swoją uwolnienie od urzędu, który tymczasowie powierzono sędziemu *Gobea Durano* do czasu przybycia Pana *Mello Beeyner*.

Postanowienie Rejentki z dnia 14 b. m. nada je jenerałowi *Daun* pewny rodzaj dyktatury wojskowej. Wspomniany jenerał przywróciwszy porządek w *Algarbii*; zwiedzi z wojskiem swoim granicę hiszpańską; to jest, całą linią między *Minho*, *Duero*, *Tagiem* i *Guadiano*.

Ogłoszono tu list, który Infanta *Don Michał* pisał z *Wiednia* d. 12 maja r. b. i w którym ponawia Cesarzowi brezylijskiemu zapewnienie swojej wdzięczności, posłuszeństwa i wierności. Między innymi wyraża w tym liście: — „Bawię tu ciągle, i ile mogę, użytecznie czas przepędzam. Cieszę się z prawdziwie oycowskiej miłości, jaką mię NN. Cesarstwo Ichmość obdarzają, i usiłuję stać się jej godnym.”

Ustawa Królowny Rejentki we 25 artykułach przepisuje ceremoniał przy zagajeniu posiedzenia obu izb połączonej. Dnia 27 b. m. odbędzie się w kościele patryarchalnym solenna wotywa o Duchu ś. na której Parowie i Deputowani obecni będą. Porządek miejsc jest ściśle przepisany. Xiążęta, Margrabiowie i Hrabiowie siedzieć będą dwoma rzędami; Xiążęta i Margrabiowie po prawej stronie, Arcybiskupi pomiędzy Margrabiami, potem Hrabiowie, a za nimi Biskupi. Dla rodziny Królewskiej i ciała dyplomatycznego, urządzone są trybuny po prawej i lewej stronie Tronu. Zasiadłszy Królowna Rejentka na swoim krześle z poręczami, każe przez W. Marszałka pałacu wezwać Parów, Deputowanych i Ministrów, aby miejsce zabrali. Królowna albo sama mieć będzie mowę; lub ją każe powiedzieć jednemu z Ministrów stanu, poczem jeden z Ministrów oznajmi otwarcie posiedzenia izb na rok 1826. Rejentka wykona przepisaną przysięgę przed prezesem izby parów. Na tém posiedzeniu wystąpią parowie w starożytnym narodowym ubiorze; deputowani w czarnej odzieży i rzymskich płaszczach, ze szpadą i kapeluszem z piórami, duchowni, parowie czy deputowani, będą w swym urzędowym ubiorze bez wszelkiej oznaki.

— Dnia 18. —

Liczba wojska angielskiego, które tu wysiadło, wynosi nie 150, lecz 300 ludzi. Dotychczas jednak nie odhywa służby przy Królownie Rejentce. 2 okręty liniowe angielskie i 2 brygi stanęły o wystrzał z ręcznej broni od pałacu w *Ajudá*. Okręt admirałski i inne okręty stoją ciągle naprzeciw miasta. Na flocie angielskiej jest 2,000 wojska.

SZWECYA.

Sztokholm d. 31 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Król nasz, otrzymawszy od Wielkiego Xiącia *Badeńskiego* wiadomość o zgonie Królowej *Fryderyki, Doroty, Wilhelminy*, z domu Xiążniczki *Badeńskiej*, kazał od dnia 3 p. m. włożyć żałobę na dwa tygodnie. Dwór Królewica następcy tronu i małżonki jego, oraz dwór Xiążny *Zofii Albertyny*, z powodu pokrewieństwa z nieboszczyką, włożyły już żałobę na trzy tygodnie.

W niektórych okolicach szwedzkiej prowincyi *Wermelandyi*, wieśniacy w tak wielkim znajdując się niedostatku, iż mękę na chleb mieszają z korą

ТУРЦЫА.

Od granic tureckich dnia 24 października.

(z Gazety Warszawskiej).

Listy ze *Stambutu* donoszą, iż w stolicy tamecznej panuje wprawdzie pozorną spokoynosc, lecz szemranie wszystkich klass ludu trwa ciagle i powieksza się. Urządzenie nowego woyska pod osobistym kierunkiem W. Sultana, idzie z pospiechem, i w tey mierze poslano surowe rozkazy do wszystkich prowincy. Kapitan hasza, który juz stanal na kdtwiecy przy Dardanellach, i ktorego zamiary przeciw *Samos* i innym wyspom w tym roku spełzly, ma wkrótce przybyc do *Stambutu*.

Podług odebranych w *Korfu* listow z *Prewezy* pod d. 2 października, *Ibrahim* hasza powrócił z wyprawy swojej mainockiej do *Trypolizy*.

Rozeszla się w *Korfu* na poczatkach października pogłoska, iż do południowego Peloponezu, (zapewnie do *Modoni*) przyplynela egipska flota; skladata się ze 40 okrętow, mieszczacych na sobie 5,000 woyska.

WŁOSNY.

Rzym dnia 25 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Hrabia *Inzaghi*, gubernator w *Wenecyi*, ogłosil dnia 16 wrzesnia, Cesarski rozkaz gabinetowy, podług ktorego wszyscy nauczyciele i profesorowie, znajdujacy się przy szkołach w *Monarchii austriackiej*, przez trzy lata uważani beda tylko za tymczasowych. Przez ten czas beda wprawdzie pobierac pensyę, ale, jeśli w ciagu tych trzech lat dadzą powód do zaskarzeń przeciw sobie, jeśli oczekiwaniu rządu nie odpowiedzą, zostaną oddaleni bez żadnych innych formalności, i nie beda mieli prawa żądac pensyi lub wynagrodzenia. Dopiero po trzech latach nienagannego pełnienia obowiązkow, uznane beda mieli swoje miejsce za stale.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

3 По волю Господина Генераль-Фельдмаршала, Главнокомандующаго 1 Армією Графа Сакена, Генераль-Интендантъ Арміи объявляет, что на поставку провианта будущиъ проиходиниъ торги въ Казенныхъ Палатахъ пѣтъхъ Губерній, гдѣ войска расположены, именно:

1е. Въ *Кіевской* Казенной Палатѣ назначашся торги на годовую пошребность съ 1 марта 1827 по 1 марта 1828 года, и на пошребность для *Бобруйска*, *Рѣчицы*, *Паричь* и *Лоева* *Минской* Губерніи на пошребность съ 1 Іюня 1827 по 1 Іюня 1828 года, а также для пункшовъ *Могилевской* Губерніи, по водянному сплаву лежащихъ, какъ шо: *Могилева*, *Шклова*, *Быхова*, *Рогачева*, *Жлобина*, *Новой-Бѣлицы*, *Гомля*, *Вѣпки*, *Халча*, *Чечерска* и *Черикова* на пошребность съ 1 Іюля 1827, по 1 Іюля 1828 года, а для сухопушныхъ съ 1 Іюля 1827, по 1 января 1828 года.

2е. Въ *Могилевской* Казенной Палатѣ вшоричные торги для пункшовъ шой губерніи вышепрописанныхъ по сплаву на время съ 1 Іюля 1827, по 1е Іюля 1828 года, а для сухопушныхъ съ 1 Іюля 1827, по 1 января 1828 года.

3е. Въ *Минской* Казенной Палатѣ вшоричные торги для *Бобруйска*, *Рѣчицы*, *Паричь* и *Лоева* на время съ 1 Іюня 1827, по 1 Іюня 1828 г.

Сроки торгамъ назначашся въ сихъ Палатахъ:

Въ *Кіевской* первый 1826 года декабрь 15,

16, и 17, второй торгъ 1827 года января 10, 11, и 12, переторжки 14, 18 и 19 числь.

Въ *Могилевской* торги января 10, 11, и 12, переторжки 17, 18, и 19 числь шогожь мѣсяца.

Въ *Минской* торги января 10, 11, и 12, переторжки 17, 18, и 19 шогожь мѣсяца.

На сіи сроки вызывашся желающие къ торгамъ съ законными залогами во уваженіе по мѣсячной поставкѣ принасовъ въ пяшую часть противъ подряда, и на обезпеченіе заданковъ особо, кромѣ общешвенныхъ оныхъ дворянства поставокъ, кои ошашся на одномъ доверіи. Вѣдомости о пошребности въ каждой губерніи будущиъ разосланы въ Казенныя Палаты въ свое время и публично въ оныхъ опкрышы, вмѣстѣ съ подробными кондиціями и прочими правилами, на основаніи коихъ должны проиходить поставки. М. Шкловъ, октябрия 23 дня 1826 года.

Подлинное подписалъ:

Генераль-Интендантъ 1й Арміи, Артиллеріи Генераль-Маіоръ *Пироговъ*.

О г л о с ж е н і е.

Зволи Р. Генералъ Фельдмаршалка, Главно-Доводзашего 1шзъ Армію, Храбего Сакена, Генералъ Интендентъ Арміи оглѣсаш, ізъ на доставкѣ провианта буда сѣ odbywacъ тарги в Ізбахъ Скарбовыхъ тыхъ Губерній, гдѣ войска розтозоне, міановіе.

1. *W Kijowskiej* Ізбѣ Скарбовеу назначаш сѣ тарги на roczną porzebę od 1 marca 1827 do 1 marca 1828 roku, a на потребуę dla *Бобруйска*, *Речыцы*, *Парыч* и *Łojewa* міньскеу губерніи на потребуę od 1 јуніи 1827 do 1 јуніи 1828 року, а также для пунктовъ *могилевскеу* губерніи, над воднымъ сплавомъ лежашыхъ якото: *Могилева*, *Скльова*, *Быхова*, *Рогачева*, *Злобина*, *Новей*, *Бѣлицы*, *Гомля*, *Віетки*, *Халча*, *Чечерска* и *Черыкова* на потребуę od 1 јуліи 1827 do 1 јуліи 1828 року, а для ладовыхъ od 1 јуліи 1827 do 1 јануаріи 1828 року.

2. *W Mohilewskiej* Ізбѣ Скарбовеу повтѣрне тарги для пунктовъ тей губерніи вышезагълонionychъ подług сплаву на час od 1 јуліи 1827 do 1 јуліи 1828 року, а для ладовыхъ od 1 јуліи 1827 do 1 јануаріи 1828 r.

3. *W Mińskiej* Ізбѣ Скарбовеу повтѣрне тарги для *Бобруйска*, *Речыцы*, *Парыч* и *Łojewa* на час od 1 јуніи 1827 do 1 јуніи 1828 року.

Терміны до тарговъ назначаш сѣ в тыхъ Ізбахъ:

W Kijowskiej первый 1826 року decembra 15, 16 i 17, drugi targ 1827 јануаріи 10, 11 i 12, претарги 14 18 i 19 dnia.

W Mohilewskiej тарги јануаріи 10, 11 i 12, претарги 17, 18 i 19 tegoż мѣсяца.

W Mińskiej тарги јануаріи 10, 11 i 12, претарги 17, 18 i 19 tegoż мѣсяца.

На те терміны зываш сѣ зычашы до тарговъ з правнemi ewікыами, в пропорціи мѣсячней доставкы запасовъ до пятеу чзѣсти подряда, а на zabezпеченіе задатковъ особно, oprócz ogólnychъ od stanu szlacheckiego доставъ, ктѣре zostają на samey ufności. Віадомошці о потребуę до кждей губерніи буда розсашне до Ізбъ Скарбовыхъ в швомъ чзасіе, і publicznie в nich odkryte, razem ze szczególowemi warunkami і dalszemi prawidłami, на ошновіе ктѣрыхъ ма сѣ odbywacъ достава. М. Шкловъ, dnia 23 oktobra 1826 r.

Autentyk podpisal:

Jenerał Intendent 1szey Armii, Jenerał Major Artylleryi *Pirohow*.

Pozwolono drukowacъ. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora *Andrzej Bucharski* Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

W Drukarni Redakcyi.

1 Zawiadamia się niniejszemu: iż w Izbie Skarbowey Grodzieńskiej będą się odbywały targi, na dostawę świec dla woyska w następnem trzechleciu, to jest: z dnia 1 julii 1827 po dzień 1 julii 1750 roku. Termina targow naznaczają się: 11, 13 i 14 decembra b. r. Zyczący przyjąć pomienioną dostawę, raczą przybyć do Izby Skarbowey Grodzieńskiej na oznaczone terminy z dostatecznymi ewikcyami. Grodno 12 nowembra 1826 roku.

Pełniący Czynność Grodzieńskiego Cywilnego Gubernatora Prezydent Sądu Głównego 2 Departamentu Franciszek Wereszczaka.

1 Niżej podpisany ma honor uwiadomić Szanowną Publiczność, iż bilety z kolektki W. Lichtenszleina do piątej klasy 3otej Lotteryi Warszawskiej od dnia 13 t. m. w jego Kantorze dostać można, oraz oznajmuje wszystkim którzy nie odmienili bilety na 4tą klasę a posiadają 5cią że za opłatą 4tey i piątey klasy, bilety na klasę piątą dostać mogą. Bilety na tę klasę tylko do dnia 28 t. m. wydane będą.

Fr. von Auer.

1 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż za niedoimkę liczącą się na zmarłym Szambelanie Tołoczce za tenutę akocyzynnych poborow, przedawać się będzie położony w mieście Mińsku na ulicy Felicjańskiej, tego Tołoczki dom murowany, dwupiętrowy, stary, zruynowany, ze sklepami u dołu, z ziemią i fruktowemi drzewami, oceniony stosunkowo przed zruynowaniem 22,000 rubli, mogący po zreparowaniu przynieść rocznego dochodu 5000 rubli, z przybudowaniami, jakoto: dla ludzi, stajnią, chlewem, lodownią i studnią, drewnianemi, ocenionemi w tymże czasie 582 rubli i ruchomości składająca się z meblow, ocenionych 764 rub. 75 kop., i dwoma murowanemi jednopiętrowemi skrzydłami, ocenionemi 6,000 rubli. Jakowego domu z attynencyami, z przyczyny ruiny, kazano zrobić ocenkową powierkę i inwentarz, z pokazaniem rzeczywistej wartości w terażniejszemu jego stanie, która podczas targow objawiona będzie, równie że wyżej pomienioną niedoimkę, i za takąż po części prowiantskiej za dług kommissioniera Żmuryna liczącą się na byłym Mińskiego mieskiego magistratu pismowoditeli Antonim Lisowskim, takież przedawać się będzie z publicznego targu drewniany tego Lisowskiego dom, zostający teraz w opiekunozym zarządzie, oceniony 500 rubli; zatem życzący kupić wyżej pomienione domy z przybudowaniami, skrzydłami i ruchomością, zechcą przybyć do tego Rządu dla targow na terminy: 1szy za miesiąc, 2gi za dwa, a ostatni we trzy miesiące od czasu wydrukowania tego ogłoszenia w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach.

Sowietnik Demian Czerniajew.

Sekretarz Jan Zahorowski.

Za Naczelnika stołu Łaski.

1 Oświadczenie imieniem WWJPP. Jana i Eleonory z Czareyskich Komornickich zanosi się z następnej okoliczności: WJP. Joanna Waszkiewiczowa poczęła kilkakrotnie upominać się u oświadczcujących się, o niejakiś oblię i dekret, otrzymany jakoby przez zesłego ś. p. Franciszka Narymonta Waszklewicza Komornika Starodubowskiego na W. Felixie Wołkowyskim ze wska-

zem summy siedmiu tysięcy złotych polskich. Ponieważ zaś to jej upominanie się przybiera ton niejakięs napaści, więc oświadczcający się chcą raz na zawsze uwolnić się od podobnych korespondencyi i stosunkow, oświadczcją przed całą publicznością: że o żadnym oblię i dekrecie otrzymanym przez Franciszka Waszklewicza na Felixie Wołkowyskim nie wiemy, tych tranza-któw u siebie nie mieliśmy i nie mamy, i nikomu zgoła nie oddaliśmy, na czym nawet w każdym czasie i miejscu wykonać przysięgę gotowi jesteśmy. Jakowe oświadczenie podając do zapisania do Akt sądowych, własną ręką w imieniu własnem i żony podpisuję. Datt w Wilnie roku 1826 mca nowembra 11 dnia

Jan Komornicki.

Roku 1826 mca nowembra 11 dnia. Przed aktami Ziem. Ptu Wilengo stawając osobiście W. Jan Komornicki niniejsze oświadczenie wpisać do protokołu podał i ono w tymże protokule własnoręcznie podpisał.

Przyjąłem Jan Zienkowicz Reg. i Kawaler.

Takowe oświadczenie wolno drukować dnia 11 listopada 1826 roku. Cenzor Radzca Stanu Ignacy Reszka.

3. Od Jurborskiej Tameżni ogłasza się, iż w niej są pieniądze, należne w nagrodę za skonfiskowaną różną monetę zatrzymaną przez Kancelarzystę Heymana wraz z objezdczykami w junii 1811 roku różnym osobom, miejsce przebywania których Tameżni nie jest wiadome a mianowicie: byłym objezdczykom: Przewłozkiemu i Kubortowi po 495 rubli 5 kop., a Włodkowskiemu 495 rub. 42 kop. assygn.; a zatém mają się wyżej pomienione osoby, a w zdarzeniu śmierci, ich sukcesorowie, dla odebrania tych pieniędzy jawnie do Tameżni Jurborskiej, sami albo przystać umocowanych w ustanowionych prawami terminach, po upłynieniu których, jeśli nikt do odebrania niejawia się, więc pieniądze te odesłane będą dla dołączenia do Skarbowych dochodow.

Za Sekretarza Kollegialny Regestrator W. Karpowicz.

3 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż podczas reparacyi pocztowego Sankt-petersburskiego gościńca, idącego ze Stonima do Nieświża, to jest pod koniec augusta terażn. 1826 roku, przez Assesora Nowogródzkiego Niższego Ziemskiego Sądu razem z robiącymi ludźmi, o 4 wiorsty od miasteczka Połaki ku Nieświżowi, znaleziono w zaroślach obywatela Bohdanowicza, o sto krokow od pocztowego gościńca, z lewej strony, same kości jakiegoś człowieka, okryte tylko wrzosem, lecz od zwierząt porozrzucone, bo niektóre kości zebrane po innych poblizszych miejscach; głowa tego człowieka zdaje się być rozbitą, zęby czyste i małe, włosy jak się można domyślać były na głowie światłobląd; również pogniłe półbuciki kształtney roboty, na małą nogę; dowodzą że człowiek ten niemógł mieć więcej nad lat 20. Odzienie na nim było: płaszcz bez wiszącego kołnierza, kształtem surduta a kurtka (zapewne szpencer) z sukna dość dobrego, koloru kawowego, spodnie z sukna grubego, koloru zielonawego, lecz to wszystkie odzienie bardzo zgniłe, sukno zaś odmieniło swój kolor tak, że ledwie można było znaleźć czyste jego kawałki, a samego ciała, całkiem odkryć niemożna było; ze wszystkiego jest powód do sądenia, że (czyli ten człowiek zahity, albo innym jakim sposobem żyć tam przestał) już temu nie mało upłynęło czasu. Pomieniony Assesor uwiadomiwszy o tem okolicznych mieszkanow, okazał im i znalezione przy kościach odzież, lecz nikt nie mógł objaśnić, kto, i z kądby mógł być ten człowiek. Azatem Rząd Gubernialny, zgodnie z przed-

stawieniem tutejszego Cywilnego Gubernatora niniejszym ogłasza w tym celu; czy nie objawi kto, do kogoby ten człowiek należał, z kąd, kiedy i z kim mianowicie szedł wyżej pomienionym gościeńcem i do jakiego miejsca; aby potem z większą pewnością można było ponowić śledztwo, jeżeli przez niniejszy Nowogrodzki Niższy Ziemski Sąd prowadzone, niczego nie mogło wykryć.
Sekretarz Teodor Afanasowicz.

3. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Karolowi Grotkowskiemu Majorowi woysk Pol. utrzymującemu fundusz ewikcyjny uległy, Pawłowi Stryjeńskiemu Majorowi woysk Pol., Marcellemu Pruszkowi, Konstancyi Kostyckiej Kapitanowej woysk Pol., Kazimierzowi Strzałkowi Szambel. b. dworu Pol., successorom zesłego Tadeusza Chomińskiego Chorążego Zawileyskiego, oraz successorom Karola Rykmana lub stopnia ich nabywcom, tudzież wszystkim dalszym kredytorom i pretensorom do funduszu zesłego Zygmunta Grotkowskiego v. Marszałka Ptu Witkom. stosunki uściełającym, pozew przed Sąd Ziemski Ptu Witkom. na kadencyą oktobrową lub po niej następującą z powództwa Ur. Karoliny z Engelhardow Grotkowskiej Majorowej woysk Pol., która w referencyi do remissy i dalszych dowodów w sprawie złożyć się mających pozwała o to: dekretem remissyynym Sądu Ziem. Witkom. w roku 1810 junii 30 dnia nastłym na fundusz wszelki ziemny i summy po zesłym Zygmuncie Grotkowskim pozostały, w celu usatysfakcyonowania wszystkich kredytorów i pretensorów, Sąd Taxatorsko Exdywizorski przeznaczony został; który w roku tymże do majątku Bobordziów w komplecie zjechawszy, przez dekret układowy augusta 5 dnia ogłoszony, cały fundusz i tenże majątek po zesłym Zygmuncie Grotkowskim pozostały w administracyą zajął, tudzież właściwe postanowienia pierwszemu zjazdowi przepisał, między tém za dług skarbowi należny na majątek Bobordzie Ukazem Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu w roku 1811 gbra 11 wyszłym, zaprzeczenie nałożono, z powodu czego dzieło Sądu Exdywizorskiego wstrzymane zostało, a gdy żałująca Grotkowska, nabywszy stopnia wielu kredytorów, w ich dobie znaczną pretensorką do funduszu zesłego Zygmunta Grotkowskiego dopiero zostając, usatysfakcyonowaną dotąd nie jest, z tego względu i racyą przemianą urzędników, o wyznaczenie nowych przychodząc następne wnosi żądania: Na wypełnienie remissy w roku 1810 junii 30 dnia nastley urzędników i zapisac, onym wskład teyże remissy w majątku Bobordziach niezwłocznie czynność Sądu Exdywizorskiego kontynuować, żałcey satysfakcye dopełnić, expensa sądzić nakazać, oraz właściwą prawidła przepisać.

Roku 1826 miesiąca 8bra 15 dnia. Woźny świadczę iż kopiją niniejszego pozwu z autentyką zgodną w sprawie W. Karoliny Grotkowskiej Majorowej woysk Pol., WW. Karolowi Grotkowskiemu Majorowi woysk Pol. w majątności Bobordziach Karolinem zwanych, Pawłowi Stryjeńskiemu Majorowi woysk Pol., Marcellemu Pruszkowi, Konstancyi Kopyckiej Kapitanowej woysk Pol., Kazimierzowi Strzałkowi Szamb. b. dworu Pol., jednym jako osiadłym oczewisto w ręce, drugim jako nie mającym osiadłości ziemskiej do drzwi Sądowych przybiwszy, podałem i o rozprawie przed Sądem Ziemskim Ptu Witkomierskiego w kadencyi oktobrowej zawiadomiłem.

Felicyan Andruszkiewicz Woźny Ptu Witkom.

Roku 1826 meca października 15 dnia przed Aktami Grodzk. Ptu Witkom. stawając obecnie Woźny w górze wyrażony relacyą podanego pozwu urzędowie zeznał.

Przyjąłem Grodzki Witkomierski Rejent Rafał Fabrycyusz.

Dozwolono drukować dnia 5 listopada 1826 roku, Cenzor Radca Stanu Ignacy Reszka.

Prenumerata.

Ogłasza się Prenumerata na dzieło poetyckie Pana K. R. w rossyjskim języku napisane, pod tytułem: Dumy Historyczne, z dodatkiem przypisów historycznych przez P. M. Strojewa. Przekład Polski. Prenumerować można: w Wilnie, w księgarni Józefa Zawadzkiego, w Redakcyi Kurjera Litewskiego, i w księgarniach: Moritza i Zoltkowskiego, i w drukarni XX. Missyonarzów, tudzież u osobnych kollektorów

Druk Polskiego przekładu rozpoczęty w drukarni XX: Missyonarzów, po trzech miesiącach od daty ogłoszenia, ukończonym będzie. Do wielu dum, dodadzą się nóty do śpiewania, z towarzyszeniem Forté-Piano: Edycya ozdobna i na piękny papierze. Cena prenumeraty złotych polskich pięć. Po wydrukowaniu, dla kosztowności wydania, cena ta podwyższoną być musi.

Dozwala się drukować dnia 25 października 1826 roku Leon Borowski Cenzor.

5 Ignacy Zawisza Marszałek i Prezydent b. Powiatu Kowieńskiego przez 30 góro lat zajęty w Gubernii jak i w Powiecie posługą urzędowania w obywatelstwie, nadwerężył swój fundusz i znaczne pozaciągał debita, za któremi niektórzy kredytorowie, korzystając z powolności, naliczywszy nad słusność swe pretensye, obarczyli zamyslił fundusz, przez co drugim cierpliwszym procenta nawet nie mogłyby dochodzić. Nadto gdy zamiarem jest nie narażając na expensa procesowe, ofiarować projekta do układow, przez które strony, ile massy wystarcza zaspokojonemi być mogą. Aby zatem cel takowy do skutku doprowadzić uprasza się wszystkich kredytorów pod jakimkolwiek bądź względem mających stosunki do majątku Ignacego Zawiszy b. Marszałka, w przeciągu trzech miesięcy, od dnia dzisiejszego przez się lub anocowanych Plenipotentów dowody racyli w mieście Kownie Adwokatowi Jacunskiemu lub w Ignacogrodzie w tymże powiecie położonym zakommunikować, gdzie po skoncentrowaniu ogólnych pretensyow, projekta do układow będą zakommunikowane. Takowe oświadczenie jako Plenipotent podpisuję.

Stanisław Giesztor b. Sędzia Ziemski Powiatu Kowieńskiego.

Takowe wezwanie wolno drukować, swiadząc dnia 29 października 1826 roku. Cenzor Madzoa Stanu Ignacy Reszka.

2 Towarzystwo Wileńskie Dobroczyńności otrzymało z Wileńskiego Rzymsko-Katolickiego Konsystorza summe rubli srebrnych 300, ofiarowaną na fundusz Towarzystwa przez pewnego obywatela, niewymieniającego swego nazwiska, który summe tę złożył w ręku W. JXiędza Spornego Plebana Snowskiego, a ten pośrednictwem Dziekana Nowogrodzkiego, W. JXiędza Chlewińskiego odesłał ją do Konsystorza z doniesieniem, iż życzeniem jest ofiarującego, aby summa ta stanowiła wieczny fundusz Towarzystwa Dobroczyńności i oddaną była na prawem oznaczony procent, który ma być rozdawany corocznie na ubogich, kalekich, żadnego sposobu do utrzymania się niemających, a szczególniej z klasy właścian rolników. — Towarzystwo Dobroczyńności przyjąwszy do kassy swojej wzmienioną summe i zaręczywszy wypełnienie warunków według woli Fundatora, podaje do wiadomości, iż ktoby żądał pożyczycić tę summe na prawną ewikcyą na duszach swobodnych do corocznego procentowania, raczy w tej mierze zgłosić się do Towarzystwa.